

Merenkululaitos

TIEDOTUSLEHTI nro 9/12.12.2003

SOLAS-YLEISSOPIMUKSEN UUSI V LUKU

Kansainvälinen merenkulkujärjestö (IMO) hyväksyi 5.12.2000 päätöslauselmallaan MSC.99(73) uuden V luvun ihmishengen turvallisuudesta merellä annettuun kansainväliseen yleissopimukseen (SOLAS). Uusi V luku tuli kansainvälisesti voimaan 1.7.2002. Suomessa se saatettiin voimaan 1.2.2003 lukien lailla 1358/2002 ja tasavallan presidentin asetuksella 46/2003. Uutta V lukua sovelletaan kaikkiin aluksiin kaikilla matkoilla, ellei yleissopimuksen yksittäisessä sääntökohdassa ole toisin määrätty.

SOLAS-yleissopimuksen uuden V luvun säännössä 19 on määritelty aluksen navigointijärjestelmiä ja -laitteita koskevat vaatimukset. Uusiin kansainvälisen liikenteen aluksiin sovelletaan sääntöä 19 kokonaisuudessaan. Olemassa oleviin kansainvälisen liikenteen aluksiin sovelletaan yleissopimuksen vanhan V luvun sääntöä 12 sekä uuden V luvun säännön 19 kohtia 2.1.6 ja 2.4.2 sekä sääntöä 20.

Kansainvälisessä liikenteessä oleviin alle 150 bruttovetoisuutta oleviin aluksiin ja kotimaan-liikenteen liikennealueilla I ja II liikennöiviin alle 500 bruttovetoisuutta oleviin aluksiin sovelletaan uutta V lukua siten kuin siitä säädetään laissa 1358/2002. Merenkululaitos antaa lähiaikoina tarkemmat määräykset näitä aluksia koskevista laitevaatimuksista.

Uuden V luvun säännön 19 kohdassa 2.1.6 edellytetään, että kaikissa kansainvälisen liikenteen aluksissa koosta riippumatta on oltava satelliittinavigointijärjestelmän tai maa-asemia käyttävän radionavigointijärjestelmän vastaanotin tai muu laite, joka soveltuu käytettäväksi milloin tahansa matkan aikana aluksen automaattiseen paikan määrittämiseen ja ajantasaistamiseen.

Oheisena on selvitys aluksilta vaadittavasta automaattisesta tunnistusjärjestelmästä (AIS) ja matkatietojen tallentimesta (VDR) sekä Merenkululaitoksen IMO:lle lähettämä ilmoitus paperisten merikarttojen korvaamisesta elektronisilla merikartoilla (ECDIS) suomalaisissa aluksissa.

Toimistopäällikkö

Pekka Korhonen

Asiaa koskevat tiedustelut:

Merenkulkutoimisto

Dnro 1832/30/2003

ISSN 1455-9048

AUTOMAATTINEN TUNNISTUSJÄRJESTELMÄ (Automatic Identification System, AIS)

Aikataulu

SOLAS-yleissopimuksen uuden V luvun säännön 19 kohdassa 2.4 edellytetään, että kaikenkokoisissa kansainvälisen liikenteen matkustaja-aluksissa sekä lastialuksissa, joiden bruttovetoisuus on vähintään 300 ja kotimaanliikenteen lastialuksissa, joiden bruttovetoisuus on vähintään 500, on oltava AIS-järjestelmä (Automatic Identification System) seuraavasti:

1. Kaikissa uusissa kansainvälisen liikenteen ja kotimaanliikenteen aluksissa, jotka on rakennettu 1.7.2002 tai sen jälkeen, ennen niiden liikenteeseen asettamista.*¹⁾
2. Kansainvälisen liikenteen matkustaja-aluksissa viimeistään 1.7.2003.
3. Kansainvälisen liikenteen säiliöaluksissa ensimmäisessä 1.7.2003 jälkeen tehtävässä varusteturvallisuuskatsastuksessa.
4. Kansainvälisen liikenteen aluksissa, joiden bruttovetoisuus on vähintään 50000, lukuun ottamatta matkustaja-aluksia ja säiliöaluksia, viimeistään 1.7.2004.
5. Kansainvälisen liikenteen aluksissa, joiden bruttovetoisuus on alle 50000, lukuun ottamatta matkustaja-aluksia ja säiliöaluksia, ensimmäisessä 1.7.2004 jälkeen tehtävässä varusteturvallisuuskatsastuksessa, kuitenkin viimeistään 31.12.2004.
6. Olemassa olevissa kotimaanliikenteen aluksissa viimeistään 1.7.2008.*²⁾

*¹⁾ Merenkululaitos voi tehdä tarkennuksia mainittuihin määräaikoihin lähiaikoina annettavissa kotimaanliikenteen navigointilaitemääräyksissään.

AIS-järjestelmän hyväksymisen edellyttämät toimenpiteet

Merenkululaitokselle on toimitettava hyvissä ajoin ennen hyväksyntätarkastusta seuraava aineisto kolmena kappaleena:

1. Selvitys antennien sijoituksesta.
2. AIS-laitteiden sijoitus- ja järjestelmäpiirustus.
3. KytKentäkaavio, josta selviävät myös hätävirtajärjestelyt ja katkeamaton sähkönsyöttö.
4. AIS-järjestelmän käyttöohje.
5. Selvitys siitä, miten satama-/merelläolotoiminto hoidetaan.

Laitteiden asennuksissa tulee noudattaa mahdollisimman tarkasti IMO:n kiertokirjeessä SN.Circ. 227 annettuja ohjeita.

Laitteet asentavan liikkeen tulee toimittaa tilaajalle selkeä asennusraportti, joka säilytetään aluksella ja esitetään tarkastusta tehtäessä. Asennusraportista tulee ilmetä laitteiden perusasetukset ja laitekytkennät.

AIS-järjestelmän hyväksyntätarkastus tilataan kirjallisesti Merenkululaitokselta. Laitteiden asennuksen hyväksyy Merenkululaitoksen peruskatsastaja asennusliikkeen tai tilaajan esittelystä.

Hyväksyntätarkastuksen jälkeen uusitaan aluksen turvallisuuskirjan liitteenä oleva varusteluettelo (FORM P tai FORM E).

Laivanisännän on huolehdittava siitä, että tieto AIS-järjestelmästä ja -laitteista merkitään Viestintäviraston alukselle antamaan radiolupa.

MATKATIIETOJEN TALLENNIN (Voyage Data Recorder, VDR)

Aikataulu

SOLAS-yleissopimuksen uuden V luvun säännössä 20 edellytetään, että kansainvälisen liikenteen alukset on varustettava VDR-järjestelmällä (Voyage Data Recorder), joka automaattisesti tallentaa tapahtumat matkan aikana. Aluksissa on oltava VDR-järjestelmä seuraavasti:

1. Uusissa matkustaja-aluksissa ennen niiden liikenteeseen asettamista.
2. Olemassa olevissa ro-ro-matkustaja-aluksissa ensimmäisessä 1.7.2002 jälkeen tehtävässä varusteturvallisuuskatsastuksessa.
3. Olemassa olevissa matkustaja-aluksissa viimeistään 1.1.2004.
4. Lastialuksissa, joiden bruttovetoisuus on vähintään 3000, ja jotka on rakennettu 1.7.2002 tai sen jälkeen, ennen niiden asettamista liikenteeseen.

VDR-järjestelmän hyväksymisen edellyttämät toimenpiteet

Merenkulkulaitokselle on toimitettava hyvissä ajoin ennen hyväksyntätarkastusta seuraava aineisto kolmena kappaleena:

1. VDR-järjestelmän esite, tekniset tiedot ja tiedot tyyppihyväksynnästä.
2. Lohkokaavio, josta ilmenevät VDR-järjestelmän pääosat ja sähkönsyötöt.
3. Selvitys VDR-järjestelmään liittyvien kaapelien asennuksesta ja reitityksestä.
4. Luettelo tallennettavista tiedoista ja laitteista sekä siitä, mistä tiedot otetaan VDR-järjestelmään.
5. Sijoituspiirustus ohjaamon mikrofoneista.
6. Selvitys VDR-laitteiden huolto- ja ylläpitojärjestelmästä.
7. VDR-järjestelmän käyttöohje.
8. VDR-järjestelmän käyttöönottotarkastusohjelma.

VDR-laitteiden asennuksessa ja kaapeloinnissa on noudatettava luokituslaitosten sääntöjä. Kaapeloinnissa on erityisesti huomioitava sähkömagneettisen yhteensopivuuden asettamat vaatimukset (EMC). Kaikki laitteet ja kaapelit on merkittävä luokituslaitoksen sääntöjen mukaisesti ja niiden asennusten on vastattava piirustuksia.

VDR-järjestelmän hyväksyntätarkastus tilataan kirjallisesti Merenkulkulaitokselta. Laitteiden asennuksen hyväksyy Merenkulkulaitoksen peruskatsastaja asennusliikkeen tai tilaajan esittelystä.

Hyväksyntätarkastuksesta laaditaan pöytäkirja. Merenkulkulaitos antaa alukselle VDR-järjestelmästä erillisen todistuksen (Certificate of Compliance).

ELEKTRONINEN MERIKARTTAJÄRJESTELMÄ (Electronic Chart Display and Information System, ECDIS)

Merenkulkulaitos on lähettänyt IMO:lle oheisen ilmoituksen paperisten merikarttojen korvaamisesta elektronisilla merikartoilla (ECDIS) suomalaisissa aluksissa sekä korvaamiselle asetetuista ehdoista:

1. Ihmishengen turvallisuudesta merellä annetun kansainvälisen yleissopimuksen (SOLAS) V luvun säännöt 19 ja 27, sellaisina kuin ne ovat 1. heinäkuuta 2002, edellyttävät, että kaikilla aluksilla on asianmukaiset, painetut ja päivitetty merikartat.
2. Ennen 1. heinäkuuta 2002 rakennetun aluksen on, mikäli se ei täysin täytä luvun V sääntöä 19, sellaisena kuin sääntö on 1. heinäkuuta 2002, karttojen osalta edelleen oltava varustettu ennen 1. heinäkuuta 2002 voimassa olleen V luvun 20 säännön edellyttämällä tavalla. Kyseisessä säännössä edellytetään, että aluksella on oltava tarvittavat, painetut ja päivitetty merikartat aiottua matkaa varten.
3. Säännössä V/19.2.1.4 sopimusvaltioille annetaan valta hyväksyä elektroninen merikarttajärjestelmä (ECDIS) painettujen merikarttojen sijasta.
4. Merenkulkulaitos ilmoittaa, että ennen 1. heinäkuuta 2002 rakennetuilla suomalaisilla aluksilla hyväksytään tyyppihyväksytty elektroninen merikarttajärjestelmä, jos asiaankuuluva kartta-aineisto on olemassa elektronisena merikarttana (ENC). Varmuusjärjestelyt ovat välttämättömiä.
5. Seuraavat varmuusjärjestelyt hyväksytään:
 - .1 ajantasaisista painetuista merikartoista koostuva kansio, tai
 - .2 toinen tyyppihyväksytty elektroninen merikarttajärjestelmä.
6. Sekä ensisijaisen että toissijaisen elektronisen merikarttajärjestelmän on oltava täysin itsenäisiä ja tyyppihyväksytyjä asianmukaisten kansainvälisten standardien mukaan (IMO:n päätöslauselma A.817 (19)).
7. Sekä ensisijaisen että toissijaisen elektronisen merikarttajärjestelmän sähkönsyötön on oltava kytketty sekä pää- että varavirtalähteeseen. Virtalähteen vaihtumisen seurauksena ei saa olla, että merikarttajärjestelmä on kytkettävä uudestaan päälle. Siksi elektronisen merikarttajärjestelmän on oltava kytkettynä myös varavoimanlähteeseen (katkeamattoman tehonsyötön järjestelmä), jonka teho on riittävä ainakin 60 minuutiksi.
8. Kun alus liikennöi sellaisilla vesillä, joita ENC-kartat eivät kata tai kun aluksella ei ole päivitettyjä ENC-karttoja, on käytettävä painettuja ja päivitettyjä merikarttoja.
9. Karttatiedot on päivitettävä saman aikataulun mukaan kuin nykyään, jolloin ne julkaistaan valtuutetun karttalaitoksen Tiedonantoja merenkulkijoille -lehdessä.

Elektroninen merikarttajärjestelmä hyväksytään sen asentamisen jälkeen ensimmäisessä alukselle tehtävässä varusteturvallisuuskatsastuksessa.